

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce: **Ing. Z. M.**, IČO: ..., se sídlem P. čp. 294, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Hradec Králové, Pivovarské náměstí čp. 1245, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2016, čj. KUKHK-9002/DS/2016/Kj,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce do rozhodnutí Městského úřadu Trutnov (dále také jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 16. 12. 2015, čj. 147342/2015, sp. zn. 2015/4690/SPR-SR NOH, a potvrdil je. Uvedeným prvoinstančním správním rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze

spáchání správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), ve spojení s § 10 odst. 3 téhož zákona a za to mu byla uložena pokuta 1.500,- Kč a povinnost uhradit náklady řízení.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že správního deliktu se žalobce dopustil tím, že porušil ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, neboť jako provozovatel osobního motorového vozidla registrační značky ..., nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Řidič uvedeného vozidla, jehož totožnost není správnímu orgánu známa, překročil dne 21. 1. 2015 v 9:50 hod. v katastru obce Mladé Buky ve směru na obec Svoboda nad Úpou, okr. Trutnov, na silnici I. třídy č. 14 v místě křižovatky se silnicí III. třídy č. 01413 a místní komunikací vedoucí do obce Mladé Buky, nejvyšší dovolenou rychlost jízdy stanovenou místní úpravou provozu na pozemních komunikacích na 50 km/h, když mu byla silničním úsekovým rychloměrem SYDO Traffic Velocity, v. č. GEMVEL0012, naměřena rychlost jízdy 82 km/h, po zvážení odchylky měřicího zařízení ± 3 km/h rychlost jízdy 79 km/h. Tímto svým jednáním porušil ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu a dopustil se tak jednání naplňujícího znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona.

Žalovaný zrekapituloval průběh správního řízení a uvedl, že správní orgán I. stupně založil do spisu informace, které získal ze své úřední činnosti ohledně žalobcem oznámeného řidiče L. Y., nar. ..., bytem P. 1, P. 15. V informaci ze dne 20. 2. 2015, čj. KRPA-66017-7/ČJ-2015-000026, sdělila Policie ČR, odbor cizinecké policie, že uvedené osobě bylo od 27. 4. 2011 do 22. 10. 2014 uděleno správní vyhoštění z území ČR a že tato osoba nemá v současné době na území ČR povolen pobyt. Ze sdělení Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytových agend ze dne 27. 8. 2015, čj. KRPH-1/ČJ-2015-050026, vyplývá, že tato osoba nemá v současné době na území České republiky povolen žádný pobytový status, ani o žádný druh pobytu nebo víza nemá požádáno. Z výše uvedeného dle žalovaného vyplývá, že cizinec by se neměl v současné době na území České republiky zdržovat.

Dále žalovaný uvedl, že k odpovědnosti za správní delikt dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu není vyžadováno zavinění, jedná se o odpovědnost objektivní. Aby se provozovatel odpovědnosti za správní delikt zprostil, muselo by dojít k naplnění podmínek ustanovení § 125f odst. 5 písm. a) a b) zákona o silničním provozu, což v nyní projednávané věci zjištěno nebylo. Žalobce tedy jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistil, aby při užití předmětného vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, což vyplývá ze shromážděného spisového materiálu.

K odvolací námitce promlčení správního deliktu žalovaný uvedl, že na základě novely zákona o silničním provozu provedenou zákonem č. 230/2014, který nabyl účinnosti dne 7. 11. 2014, byla promlčecí lhůta nově upravena a tato úprava se vztahuje i na předmětný správní delikt ze dne 29. 1. 2015. K tomu ocitoval aktuální znění ustanovení § 125e odst. 3 a 5 zákona o silničním provozu.

Závěrem žalovaný uvedl, že žalobce měl možnost uplatnit své právo ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť byl správním orgánem I. stupně obeznámen o ukončení dokazování a současně mu byla dána možnost seznámit se se spisovým materiálem a vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí. Byl informován i o tom, že ve smyslu ustanovení § 51 odst. 2 správního řádu bude prováděno dokazování mimo ústní jednání, o kterém byl sepsán protokol (§ 18 odst. 1 téhož zákona). Důkaz listinou se provede tak, že se přečte nebo sdělí její obsah, o tomto způsobu dokazování byl žalobce rovněž informován. Dle názoru žalovaného je tento postup ve shodě s rozsudkem Nejvyššího správního soudu 7. 1. 2016, sp. zn. 9 As 139/2015.

Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí, navrhl jeho zrušení, jakož i zrušení jemu předcházejícího rozhodnutí orgánu I. stupně, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Předně namítl, že řízení o správním deliktu bylo zahájeno v rozporu s § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, když správní orgán zahájil řízení s provozovatelem vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Správní orgán se totiž ani nepokusil oznámenému řidiči doručit výzvu k podání vysvětlení a na základě jeho výpovědi tak ověřit, zda se mohl přestupku dopustit, či nikoliv. Povinností správního orgánu bylo alespoň se pokusit o doručení výzvy k podání vysvětlení. Oznámený řidič sice nemusel mít na území ČR povolen žádný druh pobytu, to ale neznamená, že bude mít z pohledu správních orgánů fakticky přestupkovou imunitu. Žalobce správnímu orgánu sdělil totožnost řidiče vozidla včetně jeho bydliště a legitimně tak očekával, že správní orgán řidiče předvolá k podání vysvětlení, případně zahájí řízení o přestupku. Správní orgán pak mohl k podání vysvětlení také předvolat žalobce jako provozovatele vozidla, neboť ten byl ochoten správnímu orgánu kdykoliv poskytnout další informace k osobě řidiče. Správní orgán to neučinil a žalobce se tak o tom, že správní orgán jeho vyjádření k osobě řidiče neakceptoval, dozvěděl až ve chvíli, kdy bylo příkazem zahájeno řízení o správním deliktu provozovatele vozidla a kdy tak již neměl možnost předložit správnímu orgánu další důkazy na podporu svého tvrzení, např. nájemní smlouvu uzavřenou mezi ním a panem Y.

Žalobce konstatoval, že správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí uvedl, že osoba řidiče je správním orgánům známa i z dalších řízení. Správní orgány jsou však povinny konkrétně uvést, z jaké činnosti jsou jim tyto skutečnosti známy. K tomu poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, čj. 1 As 100/2009-129. Správní orgán měl na tuto skutečnost upozornit žalobce ještě před zahájením řízení, neboť v opačném případě byl žalobce krácen na svém právu na obhajobu, neboť se závěry správního orgánu nemohl nijak polemizovat. Pokud správní orgán uvedl, že oznámenému řidiči se nedaří na uvedenou adresu doručovat písemnosti, k tomu ve spise chybí jakýkoliv podklad, ze kterého by bylo možné tuto skutečnost dovodit. Nadto pro zahájení řízení o přestupku vůči oznámenému řidiči nebylo vůbec podstatné, zda si tento řidič přebírá písemnosti či nikoliv. Správní orgán proti němu mohl zahájit řízení doručením oznámení o zahájení řízení fikcí nebo prostřednictvím opatrovníka. Dle žalobce tedy správní orgán postupoval v rozporu s § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, když nezjišťoval totožnost pachatele

přestupku. Správní delikt provozovatele vozidla je přitom deliktem subsidiárním, kdy nejdříve má být potrestán pachatel přestupku, případně až poté provozovatel vozidla.

Žalobce dále namítl, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, ač jeho vydání nepředcházelo nařízením ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za osobní účasti žalobce. Takový postup jej krátil na právu dle čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod i čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Připomněl, že obviněný ze správního deliktu má právo na požití obdobných práv, jako obviněný z přestupku či trestného činu, neboť obvinění ze správního deliktu provozovatele vozidla spadá do pojmu „trestních obvinění“. K nutnosti nařízení ústního jednání ve věci řízení o správním deliktu provozovatele vozidla odkázal na rozsudky krajských soudů, konkrétně Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, čj. 15 A 14/2015-35, a Krajského soudu v Hradci Králové v rozsudku ze dne 29. 4. 2015, čj. 30 A 56/2014-35, a zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, čj. 9 As 139/2015-30. Žalobce shledává toto pochybení zásadním, neboť provozovatel vozidla, který nese objektivní odpovědnost, nemůže předkládat žádná skutková tvrzení, neboť na místě spáchání přestupku osobně nebyl, a tedy může vycházet toliko z prováděných důkazů.

Žalobce poukázal na ustanovení § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, dle něhož provozovatel vozidla za správní delikt odpovídá, pouze pokud jednání vykazuje znaky přestupku. Jestliže by při ústním jednání vyšlo najevo, že řidič vozidla svým jednáním odvracel útok na jiný státem chráněný zájem (tj. jednalo se o určitou okolnost vylučující protiprávnost) nejednalo by se o přestupek, nebyla by naplněna podmínka dle § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu a provozovatel vozidla by tak nemohl být odpovědný za správní delikt.

Žalobce dále namítl, že řidič vozidla se žádného přestupku nedopustil, neboť v místě, kde bylo vozidlo změřeno, je nejvyšší povolená rychlost stanovena na 90 km/h. Připustil, že v daném místě se nyní nachází dopravní značka stanovující nejvyšší povolenou rychlost 70 km/h. V době spáchání přestupku se ale dle vyjádření řidiče vozidla na daném místě žádná taková značka nevyskytovala. Pokud by správní orgán nařídil ve věci ústní jednání, tato skutečnost by byla uvedena již na ústním jednání.

Žalobce namítl i to, že správní delikt provozovatele vozidla je již promlčen. Správní řád ani zákon o silničním provozu nestanoví lhůtu k projednání správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu. Správní delikt však musí vykazovat znaky přestupku (§ 125f odst. 2 písm. c/ cit. zákona), avšak po uplynutí jednoleté lhůty tyto vykazovat nemůže, neboť jediným znakem přestupku po jednom roce od jeho spáchání je jeho neprojednatelnost. K tomu poukázal na Metodiku k usměrnění některých správních činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a Magistrátu hl. m. Prahy v souvislosti se změnou zákona č. 361/2000 Sb. zákonem č. 297/2011 Sb., vydanou Ministerstvem dopravy pod č. j. 8/2013-160/OST/5. Má za to, že pokud existuje veřejně dostupná metodika Ministerstva dopravy, která je stále účinná, je v rozporu s principem právní jistoty, když správní orgány rozhodují v rozporu s pokynem nadřízeného správního orgánu.

Žalobce závěrem namítl, že samotná skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla a především pak povinnost stanovená v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy. Fakticky absolutní odpovědností provozovatele vozidla za dodržení povinnosti řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích při užití jeho vozidla v silničním provozu dochází k porušení několika základních práv provozovatele vozidla. Ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu presumuje odpovědnost provozovatele vozidla za jednání řidiče. Tato premisa je zcela v rozporu s jednou se základních zásad soudního trestání a per analogiam i trestání správního, presumcí nevinny, neboť provozovatel vozidla je automaticky shledáván vinným. Žalobce má za to, že omezení základního práva provozovatele vozidla svými negativními důsledky přesahuje klady, které představuje veřejný zájem na ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu. Žalobce má proto za to, že aplikací zmíněného ustanovení bylo zasaženo do jeho práv garantovaných Listinou základních práv a svobod.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby. Znovu zrekapituloval průběh správního řízení a v reakci na žalobní námitky zopakoval některé argumenty uvedené již v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný uzavřel, že k řízení přistoupil odpovědně a nezaujatě, posoudil všechny relevantní skutečnosti včetně posouzení závažnosti jednání a důvodnosti uložené sankce. Napadené rozhodnutí považuje za věcně správné a odpovídající zjištěným skutečnostem, jakož i závažnosti projednávaného protiprávního jednání.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Učinil tak bez nařízení jednání postupem za podmínek stanovených dle ustanovení § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Po prostudování správního spisu dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že správní orgán I. stupně na základě oznámení přestupku Městskou policií Trutnov vydal dne 29. 4. 2015 výzvu, kterou žalobce vyzval k zaplacení určené částky ve smyslu ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. Na výzvu žalobce nereagoval. Další písemností ze dne 7. 8. 2015 správní orgán I. stupně vyzval žalobce k podání vysvětlení. V reakci na tuto výzvu žalobce prostřednictvím zástupce (společnost FLEET Control, s. r. o.) sdělil, že předmětné vozidlo měl v rozhodnou dobu zapůjčeno k užívání a řídil jej L. Y., nar. ..., bytem P. 1, P. čp. 15. Následně správní orgán I. stupně založil do správního spisu informace získané o osobě L. Y. od Policie ČR, odboru cizinecké policie, ze dne 20. 2. 2015, čj. KRPA-66017-7/ČJ-2015-000026, a od Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytových agend ze dne 27. 8. 2015, čj. KRPH-1/ČJ-2015-050026. Dne 21. 9. 2015 vyhotovil správní orgán I. stupně záznam o odložení věci – přestupku ve smyslu ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích a téhož dne vydal rozhodnutí o správním deliktu v příkazním řízení, ve kterém rozhodl o tom, že se žalobce dopustil správního deliktu ve smyslu ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Proti příkazu podal žalobce odpor. Poté správní orgán I. stupně vyrozuměl žalobce o tom, že dne 5. 11. 2015 budou provedeny důkazy mimo ústní jednání. V uvedený den proběhlo před správním orgánem dokazování mimo ústní jednání, o

němž byl pořízen protokol. Tohoto dokazování se žalobce ani jeho zástupce nezúčastnili. Písemností ze dne 6. 11. 2011 oznámil orgán I. stupně žalobci ukončení dokazování a uvědomil ho o možnosti seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí. Tohoto práva však žalobce sám, ani jeho zástupce nevyužili.

Dne 16. 12. 2015 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí čj. 147342/2015, sp. zn. 2015/4690/SPR-SR- NOH, jímž žalobce uznal vinným ze spáchání správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit tím, že jako provozovatel motorového vozidla registrační značky ..., nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, když dne 21. 1. 2015 v 9:50 hod. řidič tohoto vozidla v katastru obce Mladé Buky ve směru na obec Svoboda nad Úpou, na silnici I. třídy č. 14 v místě křižovatky se silnicí III. třídy č. 01413 a místní komunikací vedoucí do obce Mladé Buky, překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy stanovenou místní úpravou na 50 km/h, když mu byla silničním úsekovým rychloměrem SYDO Traffic Velocity, v. č. GEMVEL0012, naměřena rychlost jízdy 82 km/h, tj. po zohlednění odchylky měřicího zařízení ± 3 km/h rychlost jízdy 79 km/h, čímž porušil ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu a dopustil se tak jednání naplňujícího znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona. Za to byla žalobci uložena pokuta 1.500,- Kč a povinnost uhradit náklady řízení.

Odvolání proti tomuto rozhodnutí žalovaný zamítl žalobou napadeným rozhodnutím a rozhodnutí orgánu I. stupně potvrdil.

Nejprve se krajský soud zabýval souborem námitek, v nichž žalobce vytýkal správnímu orgánu I. stupně, že zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, a postupoval tak v rozporu s § 125f odst. 4 silničního zákona.

Dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se *„právníká nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem“*. Odstavce 2 až 5 stejného ustanovení obsahují popis okolností a podmínek, které musí objektivně nastat, aby právníká nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídala. Dle odstavce 4 zmíněného ustanovení obecní úřad obce s rozšířenou správní delikt projedná pouze, pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a

- a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě nebo
- b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

Podle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud

- a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,

- b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a
- c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.

Výzva provozovateli motorového vozidla musí obsahovat podle ustanovení § 125h odst. 4 zákona o silničním provozu popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, výši určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení podle odstavců 6 a 7. Zákonodárce tuto výzvu do znění zákona včlenil nepochybně proto, aby dal provozovateli vozidla, jehož zavinění za daný správní delikt je koncipováno jako zavinění objektivní, možnost zaujmout k vytýkanému správnímu deliktu odpovídající postoj. Provozovatel vozidla má možnost uvážit, jakým způsobem bude na výzvu reagovat. Může sdělit totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku (§ 125h odst. 6 zákona o silničním provozu), může sporovat správnost, úplnost a obsah výzvy (§ 125h odst. 4 téhož zákona), stejně tak může namítat své vyvinění s odkazem na § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, případně může „určenou částku“ uhradit, což má za následek odložení věci (§ 125h odst. 5 silničního zákona).

V přezkoumávané věci žalobce na výzvu správního orgánu k podání vysvětlení označil žalobce jako osobu, které v rozhodnou dobu vozidlo zapůjčil, pana L. Y. a uvedl jeho adresu. Správní orgán I. stupně tuto osobu nijak nekontaktoval, což zdůvodnil ve svém rozhodnutí (na straně 2) tím, že vzhledem k tomu, že tato osoba neprochází databází evidence obyvatel České republiky, v součinnosti s Krajským ředitelstvím Policie hlavního města Prahy zjistil, že jmenovaný byl správně vyhoštěn a v současné době nemá povolen pobyt na území České republiky. Z vlastní činnosti současně zjistil, že písemnosti zasílané této osobě na žalobcem sdělenou adresu, se vrací jako nevyzvednuté s tím, že adresát je na uvedené adrese neznámý. K tomu správní orgán I. stupně specifikoval věci, v nichž provozovatele vozidel zastupující společnost FLEET Control, s.r.o., uvádí jako řidiče rovněž L. Y. (sp.zn. 2015/3334/SPRKSR/KOG, 2015/1888/SPRKSR/NOH, 2015/4900/SPRKSR/SCHZ, 2015/1165/SPRKSR/SCHZ, 2015/2505/SPRKSR/NOH, 2015/2092/SPRKSR/NOH, 2014/1701/SPRKSR/SCHZ, 2014/1918/SPRKSR/NOH, 2015/1961/SPRKSR/KAM, 2014/1274/SPRKSR/KOG, 2015/820/SPRKSR/NOH, 2015/2497/SPRKSR/SCHZ, 2015/6668/SPRKSR/NOH, 2014/1909/SPRKSR/NOH, 2015/4772/SPRKSR/SCHZ, 2015/7059/SPRKSR/NOH, 2015/4690/SPRKSR/NOH, 2015/5840/SPRKSR/NOH, 2015/2652/SPRKSR/NOH, 2015/458/SPRKSR/KAM a 2015/2551/SPRKSR/KAM). Správní orgán tedy považoval uvedení této osoby za řidiče vozidla v době spáchání přestupku za obstrukční postup ze strany žalobce nejen na základě toho, že L. Y. nemá žádný druh pobytu na území České republiky, ale dovedl to i z poznatků ze své úřední činnosti, kdy se opakovaně neúspěšně pokoušel uvedenou osobu kontaktovat.

Není pravdou, že by správní orgány skutečnosti, které jim jsou známy z úřední činnosti, nekonkretizovaly (krajský soud připomíná, že rozhodnutí orgánu I. a II. stupně tvoří jeden celek). Jediné, co by bylo lze správním orgánům vytknout, je, že do správního spisu nezaložily, což by bylo žádoucí, alespoň několik fotokopíí listin, z nichž by zmiňované konkrétní problémy s uvedenou osobou vyplývaly (tj. problémy s doručováním). Nejde však v tomto případě o takovou vadu, která by měla vliv na zákonnost rozhodnutí. Krajskému soudu je totiž rovněž známo z úřední činnosti, že

shora jmenovaný L. Y. je uváděn zastupující společností FLEET Control, s. r. o., za řidiče vozidel páchajícího dopravní přestupky, který pak nebyl ve správním řízení dostupný pro doručování úředních písemností (např. ve věci vedené zdejším krajským soudem pod sp. zn. 30 A 37/2016 nebo sp. zn. 30 A 38/2016). Z uvedeného je tak možné dovodit účelovost vznesené námitky vycházející z opakovaně uplatňované procesní strategie.

Žalobce sice správně uvedl, že podle shora citovaného ustanovení § 125f zákona o silničním provozu, konkrétně jeho odstavce 4, správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale ne zahájil řízení o přestupku a věc odložil. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2014, čj. 1 As 131/2014-45). Na prvním místě je tedy odpovědnost za přestupek, což vyplývá i z ustanovení § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel právní úpravy správního deliktu provozovatele vozidla. Zcela jasným primárním úmyslem právní úpravy správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem, resp. užíváním, vozidla při provozu na pozemních komunikacích.

Dle krajského soudu tak správní orgán učinil potřebné kroky ke zjištění pachatele přestupku podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu. Jestliže žalobcem označená osoba, které měl v rozhodnou dobu vozidlo zapůjčit, na výzvu nereaguje, resp. se jí nedaří vůbec zkontaktovat, nelze dovozovat povinnost správního orgánu činit další kroky ke zjištění pachatele přestupku. Jak totiž plyne i z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, pokud provozovatel k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt. Po provozovateli vozidla totiž lze i legitimně požadovat, aby již od počátku nesl odpovědnost za správnost a aktuálnost údajů, které o řidiči poskytuje. Správní orgány nejsou povinny činit rozsáhlá pátrání po údajném pachateli přestupku (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, čj. 8 As 110/2015-46, ze dne 29. 9. 2016, čj. 7 As 129/2016-35 nebo ze dne 17. 8. 2016, čj. 7 As 135/2016-17).

Krajský soud uzavírá, že z pohledu splnění základní podmínky pro zahájení řízení s provozovatelem vozidla ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, tj. že řízení o správním deliktu s provozovatelem vozidla bylo zahájeno poté, co byly učiněny nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, považuje postup správních orgánů vzhledem k uvedeným skutečnostem za dostatečný.

V další námitce žalobce brojil proti tomu, že vydání rozhodnutí nepředcházelo nařízením ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za osobní účasti žalobce. K nutnosti nařízení ústního jednání ve věci řízení o správním deliktu

provozovatele vozidla odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu i na některé rozsudky krajských soudů.

K samotné otázce nařízení ústního jednání ve smyslu ustanovení § 49 odst. 1 věty první správního řádu při projednání správního deliktu provozovatele, dle kterého *„ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné“*, se již komplexně vyjádřil Nejvyšší správní soud v několika svých rozsudcích. Např. v rozsudku ze dne 16. března 2016, čj. 1 As 166/2015-29, uvedl, že na řízení o správním deliktu sice dopadá čl. 6 Úmluvy v jeho trestní větvi, avšak judikatura Evropského soudu pro lidská práva setrvale stojí na základním principu, že řízení o trestním obvinění musí být spravedlivé jako celek. Z této judikatury dovodil, že správním orgánům projednávajícím obvinění ze správního deliktu neplyne jednoznačná povinnost nařídit vždy ústní jednání. V tomto směru uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, čj. 8 As 110/2015-46, rovněž to, že: *„... soulad řízení o správním deliktu s čl. 6 Evropské úmluvy je třeba hodnotit nejen v kontextu správního řízení, ale i navazujícího soudního řízení. Nedostatky správního řízení z pohledu záruk stanovených čl. 6 Evropské úmluvy nemají za následek rozpor s Evropskou úmluvou, má-li obviněný možnost napadnout správní rozhodnutí v soudním řízení, které jejím požadavkům vyhovuje (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 2. 1984, Öztürk proti SRN, stížnost č. 8544/79, odst. 56). Nedostatek ústního jednání ve správním řízení tedy z pohledu Evropské úmluvy zhojil § 51 s. ř. s., podle kterého soud nařídí jednání k rozhodnutí o správní žalobě, ledaže strany souhlasí (byť implicitně) s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Stěžovatelce proto nebylo upřeno právo na ústní jednání. Nad rámec vypořádání této námítky kasační soud upozorňuje, že v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 17. 5. 2011, Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, Evropský soud pro lidská práva neshledal porušení čl. 6 ani v případě, kdy správní soud odmítl žádost o nařízení jednání ve věci žaloby proti rozhodnutí o dopravním přestupku; zdůraznil přitom, že správní spis obsahoval dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí (záznam o měření rychlosti vozidla a obsahu alkoholu v dechu) a že obviněný měl příležitost zpochybnit spáchání přestupku v písemném vyjádření v rámci správního řízení a následně i ve správní žalobě.“*

Nejvyšší správní soud se v posledně citovaném rozsudku zabýval i tím, zda povinnost nařídit jednání v řízení o správním deliktu plyne z vnitrostátní právní úpravy. K tomu uvedl: *„Podle § 49 odst. 1 správního řádu správní orgán nařídí ústní jednání, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků, případně stanoví-li to zákon. Zákon o přestupcích stanoví v § 74 odst. 1 správním orgánům povinnost nařídit v prvním stupni ústní jednání; tím je přestupkové řízení specifické (...). V řízení o správních deliktech správní orgány nemají povinnost vždy nařídit ústní jednání (...). V usnesení ze dne 3. 4. 2012, čj. 7 As 57/2010-82, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti. Provádění důkazů při jednání by proto mělo být pravidlem, od kterého se ale lze odchýlit v odůvodněných případech; v takovém případě správní orgán vyhotoví o provedení dokazování protokol podle § 18 správního řádu.“*

Z uvedeného tedy vyplývá, že se judikatura ustálila na jednoznačném závěru, že v případě, že je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné,

musí jednání ve správním řízení o správním deliktu provozovatele vozidla nařídit. Není-li tomu tak, ústní jednání být nařízeno nemusí. Neplatí tedy, že by v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla muselo být ústní jednání nařizováno vždy, jak bylo dříve dovozováno některými správními soudy a to i soudem zdejším, jak na to upozorňoval žalobce.

V posuzované věci správní delikt provozovatele vozidla spočíval v tom, že řidič vozidla překročil nejvyšší povolenou rychlost jízdy. Skutkově se tedy jednalo o zcela jednoduchý případ. Správní orgán I. stupně rozhodoval na základě listin zaslaných městskou policií, tj. oznámení přestupku, které obsahovalo i fotodokumentaci předmětného motorového vozidla s časovým údajem a údajem o naměřené rychlosti, dále měl k dispozici ověřovací list č. 8012-OL-70190-14 Českého metrologického institutu s datem ověření 1. srpna 2014 (platnost ověření 1 rok dle vyhlášky č. 345/2002 Sb.), smlouvu o poskytování služeb formou nájmu a dodávek mezi městem Trutnov a společností GEMOS CZ, spol. s r. o., včetně dodatku, vyjádření územního odboru Policie ČR DI Trutnov ze dne 29. 1. 2014 a ze dne 24. 2. 2014 k návrhu místní úpravy provozu na pozemních komunikacích a návrhu úseku pozemní komunikace vhodného pro měření rychlosti vozidel, veřejnoprávní smlouvu o zajišťování výkonu činností podle zákona o obecní policii ze dne 28. 6. 2013 včetně dodatku a údaje z Centrálního registru vozidel. Jak je již shora uvedeno, správní orgán I. stupně zaslal žalobci výzvu podle § 125h zákona o silničním provozu, na níž nereagoval. Reagoval až na výzvu k podání vysvětlení, kdy sdělil, že předmětné vozidlo měl v rozhodnou dobu zapůjčeno L. Y. Správní orgán I. stupně oznámil žalobci ukončení dokazování a poučil jej o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí. Následně vydal ve věci rozhodnutí, proti kterému žalobce podal odvolání. Za shora popsanych okolností nebylo ke splnění účelu řízení a uplatnění práv žalobce nezbytné nařizovat ústní jednání, neboť ten se mohl opakovaně k jeho předmětu vyjadřovat a uplatňovat příslušnou argumentaci v průběhu celého správního řízení.

S otázkou nenařízení ústního jednání úzce souvisí další žalobcova námitka týkající se povinnosti správního orgánu zjistit řádně skutkový stav ve věci, kdy uvedl, že pokud by na ústním jednání vyšlo najevo, že řidič vozidla svým jednáním odvracel útok na jiný státem chráněný zájem, nejednalo by se o přestupek, neboť by nebyla naplněna podmínka dle § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, a proto jako provozovatel vozidla nemohl být za správní delikt odpovědný. Tomuto názoru však přisvědčit nelze.

Některé okolnosti, za nichž řidič vozidlo řídí v rozporu se zákonem, by za splnění příslušných podmínek mohly vést k zproštění odpovědnosti řidiče za spáchaný přestupek (žalobce však ani nekonkretizoval, jaké takové okolnosti měly v jeho případě nastat). K uplatnění těchto tvrzení je však dán prostor v řízení o přestupku řidiče vozidla a nikoliv v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Žalobce přitom teprve poprvé až nyní v žalobě přišel s tvrzením o odvracení útoku na jiný státem chráněný zájem řidičem, a to ještě jen s tvrzením ve zcela obecné poloze.

K tomu lze tedy rovněž v obecné poloze uvést, že žalobce sice správně konstatoval, že dle § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, provozovatel vozidla za správní delikt odpovídá, pouze pokud jednání vykazuje znaky přestupku. Mýlí se však v tom, že by nebyla naplněna podmínka zmíněného ustanovení a

provozovatel vozidla by nemohl být odpovědný za správní delikt v případě, že by v řízení o správním deliktu vyšlo najevo, že řidič svým jednáním odvracel útok na jiný státem chráněný zájem (tj. že by se jednalo o okolnost vylučující protiprávnost). Znakem skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla je jednání řidiče vykazující znaky přestupku. Není však správný názor, že by jednání řidiče v krajní nouzi znaky přestupku nevykazovalo. Nelze totiž zaměňovat okolnosti vylučující protiprávnost s naplněním skutkové podstaty (znaků) přestupkového jednání. V tomto směru lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2016, čj. 8 As 156/2016-35, v němž tento soud dospěl k závěru, že „*pro založení odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt je sice podle § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu nutné, aby porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazovalo znaky přestupku podle zákona o silničním provozu, toto ustanovení však nelze vykládat tak, že jsou správní orgány v řízení o správním deliktu povinny zjišťovat, zda byly naplněny všechny předpoklady přestupkové odpovědnosti řidiče vozidla. Pro splnění podmínky podle § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu proto postačí, že jednání řidiče vykazuje znaky přestupku.*“

Žalobce poprvé až v žalobě argumentoval i tím, že v místě, kde bylo vozidlo změřeno, byla nejvyšší povolená rychlost stanovena na 90 km/h a až nyní na 70 km/h a že tuto skutečnost by býval uvedl na ústním jednání. K tomu je nutno znovu připomenout, že v průběhu celého správního řízení se žalobce mohl opakovaně k předmětu řízení vyjadřovat a uplatňovat své námitky včetně této. Neučinil tak ani v jím učiněných podáních - odporu proti příkazu, odvolání a doplnění odvolání, ale ani při provádění důkazů mimo ústní jednání u správního orgánu I. stupně, ani po oznámení o ukončení dokazování a poučení o možnosti seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí. Z listin založených ve správním spise přitom plyne (zejména z vyjádření Policie České republiky, územního odboru Trutnov, ze dne 29. 1. 2014), že v rozhodném místě je dopravním značením rychlost omezena na 50 km/hod. Správní orgány tedy neměly důvod v tomto směru provádět jakékoliv další šetření a nutno konstatovat, že jím zjištěný skutkový stav byl zjištěn řádně a dostatečně. Navíc nelze přehlédnout, že žalobce svoje tvrzení ani nijak nedoložil.

V další námitce žalobce namítal, že předmětný správní delikt byl již promlčen (pozn. soudu: z kontextu je zřejmé, že má na mysli prekluzi a nikoliv promlčení), neboť od jeho spáchání uplynul jeden rok, současně se dovolával metodiky vyhotovené Ministerstvem dopravy pod čj. 8/2013-160/OST/5 k usměrnění některých správních činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a Magistrátu hlavního města Prahy v souvislosti se změnou zákona č. 361/2000 Sb., zákonem č. 297/2011 Sb. (dále jen „metodika“). Tato metodika se týkala doporučení k postupu správních orgánů při posuzování otázky zániku odpovědnosti provozovatele motorového vozidla v reakci na novou právní úpravu provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., kterou bylo do zákona o silničním provozu s účinností od 1. 1. 2012 mimo jiné vloženo ustanovení § 125f upravující nově správní delikt provozovatele vozidla. Dle metodiky bylo třeba v případě tohoto správního deliktu na lhůtu k projednání uplatnit analogicky § 20 odst. 1 zákona o přestupcích, tedy lhůtu jednoho roku. Zákon o silničním provozu totiž v té době zánik odpovědnosti za tento nový správní delikt neupravoval. To se však změnilo přijetím zákona č. 230/2014 Sb., s účinností od 7. 11. 2014, kterým byla v zákoně o silničním provozu mimo jiné novelizována společná ustanovení o správních deliktech, konkrétně ustanovení

§ 125e odst. 5, jenž stanovil, že „na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125f.“ Podle uvedené změny se tedy na odpovědnost za správní delikt provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby, které řeší okamžik zániku odpovědnosti za správní delikt. To stanoví § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu tak, že „odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájí řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.“

V daném případě tedy lhůta pro zánik odpovědnosti žalobce za předmětný správní delikt neuplynula, protože ta zaniká uplynutím 4 let ode dne, kdy byl přestupek spáchán (spáchán byl dne 21. 1. 2015), odpovědnost žalobce by tedy zanikla až dne 21. 1. 2019. Zároveň byla v dané věci splněna i druhá podmínka, a to, že správní orgán zahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o odpovědnosti žalobce za zmíněný přestupek dozvěděl (§ 125e odst. 3 a § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu).

Z uvedeného je zřejmé, že žalobce nemohl legitimně očekávat, že správní orgány dle shora zmíněné metodiky řízení o správním deliktu zastaví po uplynutí jednoho roku od spáchání správního deliktu, neboť metodika se vztahovala (a i nadále vztahuje) na stav dle právní úpravy provedené zákonem č. 297/2011 Sb. do přijetí zákona č. 230/2014 Sb., který nabyl účinnosti dnem 7. 11. 2014 a kterým byla v zákoně o silničním provozu mimo jiné novelizována právě ustanovení o správních deliktech.

K poslední námitce žalobce, že ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy sděluje soud následující.

Krajskému soudu je známo, že návrh na zrušení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, který stanoví, že „provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem,“ pro rozpor citovaného ustanovení s ústavním pořádkem podal Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy Krajský soud v Ostravě (věc je u Ústavního soudu vedena pod sp. zn. Pl. ÚS 15/16). Nutno současně zmínit, že Ústavním soudem bylo již posuzováno i ustanovení § 125f zákona o silničním provozu, které na § 10 odst. 3 navazuje (ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu doslovně opakuje skutkovou podstatu § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu „... nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem“). Ústavní soud návrh na zrušení ustanovení § 125f zákona o silničním provozu usnesením ze dne 22. 12. 2015, sp. zn. I. ÚS 508/15, odmítl s tím, že právní závěr o spáchání správního deliktu provozovatelem vozidla (stěžovatelem) a o uložení pokuty podle zákona o silničním provozu nevybočuje z ústavních kautel.

Souladem ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu s ústavním pořádkem se již opakovaně zabýval i Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne

16. 6. 2016, čj. 6 As 73/2016-40 (nebo ze dne 23. 3. 2016, čj. 6 As 128/2015-32), v němž dospěl k závěru, že ustanovení § 10 odst. 3, resp. § 125f zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, o odpovědnosti provozovatele vozidla, založené na objektivní odpovědnosti s možností liberace, za správní delikt spočívající v nezajištění, „aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem“ (např. za neoprávněné zastavení nebo stání), není v rozporu s čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. s čl. 39 a čl. 40 Listiny základních práv a svobod, konkrétně s ústavní garancí principu presumpce neviny, práva nevypovídat a nebýt nucen k sebeobviňování (v podrobnostech krajský soud odkazuje na zmíněný rozsudek).

Vzhledem k uvedeným judikatorním závěrům má krajský soud zato, že ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu v testu ústavnosti ob stojí, proto nespátřuje důvod ani pro přerušení řízení a vyčkání výsledku řízení před Ústavním soudem ve věci sp. zn. Pl. ÚS 15/16.

Krajský soud uzavírá, že za shora popsané situace neshledal důvod k pochybnostem o správním orgánem zjištěném skutkovém stavu. Správní orgány tedy v tomto v zásadě jednoduchém případě zjistily skutkový stav obvyklým způsobem a dostatečně. Za situace, kdy v průběhu správního řízení žalobce žádným způsobem nezpochybnil zjištěný skutkový stav, krajský soud považuje shromážděné listiny za plně postačující důkazy o spáchání přestupku v daném místě.

S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a ze spisu nevyplývá, že by mu nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej

zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 14. červen 2017

JUDr. Jan Rutsch v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
L. M.